

Európai egyetemi együttműködés a fenntartható mezőgazdaságért

Közös képzés a Debreceni Egyetemen

Az immár több mint 10 éve működő Erasmus Mundus program hiánypótló nemzetközi mesterképzéseket támogat. A magyar felsőoktatási intézmények is komoly sikereket érnek el az Európai Unió ezen kiválósági programjában. A Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kara egy nemzetközi szinten is innovatívnak számító közös képzésben vesz részt 2011 óta. Prof. Dr. Babinszky Lászlót, a *European Master in Sustainable Animal Nutrition and Feeding – Erasmus Mundus (EM-SANF)* mesterprogram magyarországi koordinátorát kérdeztük tapasztalatairól és az együttműködés eredményeiről.

• *A kurzus ismertetője szerint az EM-SANF célja, hogy csökkentse a gazdasági haszonállatok takarmányozása terén fennálló komoly szakemberhiányt mind Európában, mind pedig a kontinensen kívül. Mennyiben tekinthető hiánypótlónak a program, és milyen innovatív eszközökkel igyekeznek kitzűzött céljaiknak megfelelni?*

A fenntartható mezőgazdaság egyik legfontosabb globális kérdése, hogy miképpen tudjuk a Föld egyre növekvő lakosságát megfelelő mennyiségű, minőségű és biztonságos növényi, illetve állati eredetű ételmezőgazdasággal úgy ellátni, hogy az ételmezőgazdaság-előállítás a lehető legkisebb mértékben terhelje környezetünket. Ezen kérdés megválaszolásához azonban már nem elegendők az úgynevezett klasszikus takarmányozási ismeretek. Napjainkban a takarmányozástudomány forradalmát éljük. Ez nagyon leegyszerűsítve azt jelenti, hogy a klasszikus takarmányozási ismeretek mellett a természettudományok (pl. emésztésfiziológia, immunológia, molekuláris biológia, molekuláris genetika, mikrobiológia, stb.), valamint az orvostudomány és a műszaki tudományok (pl. a számítástechnika) egyes területeinek legújabb eredményeit is alkalmaznunk kell. Ez egy teljesen új gondolkodásmódot, paradigmaváltást igényel a takarmányozástudományt művelők körében. Ezeket az ismereteket mihamarabb át kell adni a fiatal generációnak, hogy frissen végzett szakemberként alkalmazni tudják a mindennapi munkájukban.

Erre a filozófiára épülő képzés a takarmányozás területén az Európai Unióban az Erasmus Mundus programok között eddig nem szerepelt, és azóta sem szerepel a miénken kívül. A négy szemeszteres MSc program a szakismeretek átadásának tekintetében, azaz az oktatási módszertan területén is több újdonsággal bír. Programunk tézisorientált, ami azt jelenti, hogy a hallgatóknak egy teljes szemeszter rendelkezésükre áll, hogy egy jó nevű európai intézmény (egyetem, kutatóintézet) valamely kutatási programjában részt vegyenek, és ennek eredményeként magas színvonalú diplomadolgotat készíthessenek. A diplomadolgotat témakörét (nem a konkrét témáját) már a képzés elején meghatározhatja a hallgató, és ennek megfelelően választhatja meg saját tanulmányi útvonalt. Előadások és gyakorlati foglalkozások az első két szemeszterben vannak, a harmadik szemeszter tudományos gyakorlat (*internship*), a negyedikben pedig a diplomadolgotat elkészítése (kutatási programban való részvétel és a dolgozat megírása), valamint a záróvizsgán való megvédése a feladat.

Prof. Dr. Babinszky László
Tanszékvezető
Takarmány- és Élelmiszer
Biotechnológiai Tanszék
Mezőgazdaság-,
Élelmiszertudományi és
Környezetgazdálkodási Kar

Erasmus Mundus hallgatók a Debreceni Egyetemen 2013-ban

„Ez a program azt üzeni a kívüllagnak, hogy a Debreceni Egyetemen az állatok táplálása, a takarmányozás területén nemzetközi mércével mérve is nagyon magas színvonalú oktatás folyik.”

• **A programot megvalósító konzorcium 2011-ben nyert az Európai Bizottság Erasmus Mundus pályázatán. Miképpen állt össze a partnerség, miért éppen ezekkel a partnerekkel működnek együtt? Milyen előnyökkel jár az Erasmus Mundus programban való részvétel?**

Az oktatási programban az agrártudományi kutatás legrangosabb partnereivel dolgozunk együtt, akik hasonló módon látják az állat- és takarmányozás tudományát a jelenben és a jövőben. Így a holland Wageningeni Egyetem, a konzorcium vezetője, a dán Aarhus Egyetem, a francia Purpan Egyetem, mely a Toulouse-i Egyetemi Szövetség tagja és a Debreceni Egyetem alkotja a konzorciumot. A közös program lehetőségét és szükségességét 2009-ben vettem fel a wageningeni kollégáknak egy megbeszélésen. A javaslat elfogadása után megkerestük a lehetséges partnereket, kidolgoztuk az oktatási programot, majd elkészítettük a pályázatot és megküldtük Brüsszelbe. A MAB akkreditáció után, 2011-ben fogadtunk először hallgatókat Debrecenben. Az Erasmus Mundus programban való részvétel sok szempontból nagyon előnyös – egy igazi „elit klub” tagjai lehetünk. Ez komoly szakmai elismerés mind a Debreceni Egyetemnek, mind a kollégáimnak, akik a megvalósításon dolgoznak. Ez a program azt üzeni a kívüllagnak, hogy a Debreceni Egyetemen az állatok táplálása,

a takarmányozás területén nemzetközi mércével mérve is nagyon magas színvonalú oktatás folyik. A hallgatóink a képzés végén kettős diplomát (*double degree*) kapnak attól a két egyetemről, amelyeknél az első és a második szemesztert elvégezték, és amelyek a harmadik és negyedik szemeszterért is felelősek.

• **Honnan érkeznek a hallgatóik, és a diploma megszerzése után milyen karrierre számíthatnak?**

Szinte a világ minden részéről jelentkeznek hallgatók, rendkívül nagy az érdeklődés. Jelentkeznek Új-Zélandról, Nagy-Britanniából, Franciaországból, Dániából, Hollandiából, Belgiumból, Romániából, Brazíliából, Uruguayból, Kínából, Pakisztánból, Oroszországból, Nepálból, Kenyából, Indiából, és még sorolhatnám az országokat. Évente 350-400 jelentkezőből választjuk ki azt a 20 főt, akik elkezdhetik a tanulmányaikat, és akiknek az oktatását és az ösztöndíját az EU fedezi. Komoly statisztikai értékelést talán még korai készíteni, de az már látható, hogy végzőseink mintegy harmada tovább folytatja tanulmányait különböző jó nevű egyetemek doktori programjaiban, kétharmaduk pedig cégekhez, vállalatokhoz, illetve különböző szervezetekhez igazol. Eddig még senki sem jelezte, hogy nem talált magának megfelelő munkát, illetve hogy nem tudott volna elhelyezkedni a szakmájában.

• **A képzés harmadik szemeszterében a hallgatók szakmai gyakorlaton vehetnek részt. Mennyire népszerű ez a lehetőség? Milyen elvek alapján választják ki a céges partnereiket, és összességében milyen előnyt látja az egyetemek és a vállalatok együttműködésének?**

A tudományos gyakorlat unikális része a képzésünknek. A hallgatóknak egy szemesztert kell eltölteniük külföldi egyetemen vagy kutatóintézetben, és részt kell venniük egy ottani kutatási programban. Lehetőség van arra is, hogy nemzetközileg ismert cégnél végezzék el a gyakorlatot, ha adottak a tudományos munka feltételei, például a cég fejlesztőrészlegénél. A konzorcium négy tagja közül két egyetemnek is ki kell jelölnie egy-egy társ-témavezetőt. A témavezető személyét mindig a fogadó intézmény vagy cég delegálja. A gyakorlatra külön szerződést kötünk a hallgatóval, melyben rögzítjük a gyakorlat időtartamát, helyét, a témavezető és társ-témavezetők nevét, munkahelyét és beosztását, továbbá a hallgató kutatási programját, valamint a hallgató feladatait a gyakorlat alatt. A szemeszter végén a hallgatóknak egy húsz oldalas dolgozatot kell írniuk, melyet a félévet lezáró vizsgán bemutatnak és megvédenek. A vizsga videokonferencia keretében történik. A gyakorlat helyét a témától függően a konzorcium javasolja, de a hallgatók is tehetnek javaslatot. A hallgatók visszajelzéseit nagyon pozitívak,

hiszen nagyon jó nevű intézményekben vagy cégeknél dolgozhatnak és szerezhetnek tapasztalatokat. A legutóbbi vizsgán volt egy spanyol hallgató, aki egy kanadai egyetemen dolgozott, a Purpan Egyetem és a Debreceni Egyetem adta a társ-témavezetőket. Így a vizsgán Kanada, Franciaország és Magyarország volt videókapcsolatban. Ez a fajta együttműködés a konzorcium számára is előnyös, hiszen erősíti az egyetemek és a vállalatok kapcsolatait, és így az innovációs tevékenységet. A cégek pedig találkozhatnak nagyon jól képzett fiatal szakemberekkel, akik később a munkatársaik lehetnek.

• **A tanórákon és a szakmai gyakorlaton kívül milyen szolgáltatásokat, kikapcsolódási, interkulturális lehetőségeket kínálnak a hallgatóknak?**

A konzorciumban részt vevő négy egyetem sok ilyen lehetőséget kínál a hallgatóknak. A Debreceni Egyetem kampuszain közel 4000 külföldi hallgató él. Ezek a hallgatók nagyon gyakran tartanak a saját kultúrájukat bemutató esteket és más rendezvényeket. Emellett az egyetem is sok eseményt szervez, így megismertetve a hallgatókat hazánk kultúrájával és szokásaival. Mindemellett számtalan sportolási lehetőség is elérhető valamennyi hallgató számára. Az országon belüli szakmai tanulmányutakat is igyekszünk úgy szervezni, hogy abban mindig legyen kulturális program.

• **Milyen további tervei vannak a jövőt illetően az (immár az Erasmus+ programban működő) Erasmus Mundus mesterzakkal kapcsolatban?**

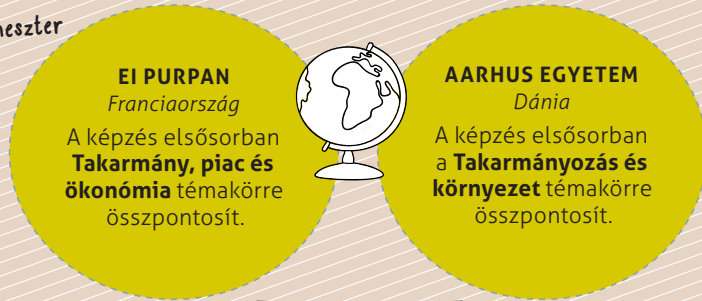
Szeretnénk a programba további, a konzorciumhoz nem tartozó egyetemekről vendégelőadókat meghívni, azzal a céllal, hogy a hallgatóknak egy-egy szakmai problémát több oldalról is meg tudjunk világítani. Erre a program lehetőséget is ad. Így terveink között szerepel nagyon neves professzorok meghívása az USA-ból, Kanadából, Ausztráliából is. Ugyancsak tervezzük a mesterképzés folytatásaként egy doktori (PhD) program elindítását. Ez egy újabb fontos lépés lesz az egyetem agrártudományi képzésének nemzetközivé tételében. •

BEKE MÁRTON

AZ EM-SANF OKTATÁSI PROGRAMJA

1. ÉV

1. szemeszter

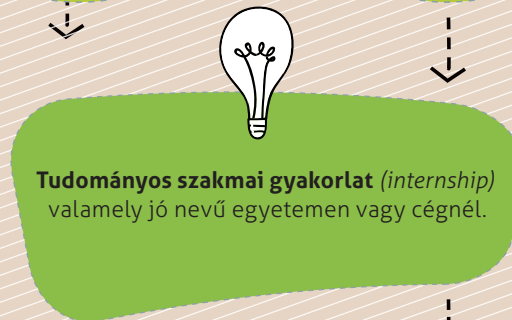

2. szemeszter

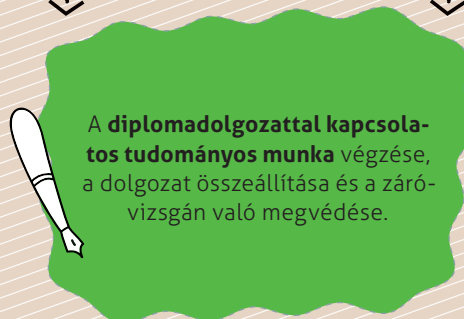

2. ÉV

3. szemeszter

4. szemeszter

Az MSc program további részletei az emsanf.eu weboldalon található.